

INFORMACJA

Komisji Interwencji i Praworzędności

Nr 54

NSZZ Solidarność

21. grudzień 1988

Wszystkim Odbiorcom i Czytelnikom naszego biuletynu - w kraju i za granicą - życzymy miłych Świąt Bożego Narodzenia i pomyślnego Nowego Roku. Następny, 55 numer INFORMACJI ukaże się 4 stycznia 1989 roku.

Komisja Interwencji i Praworzędności NSZZ "S"
Redakcja INFORMACJI

Batalia dr Kucharzewskiego wygrana!

12 XII ogłoszono wyrok Woj. Sądu Pracy w Lublinie w trwającej od ponad roku sprawie dr Stefana KUCHARZEWSKIEGO (nr 4,6,7,8,10,11,27,36,39 INF). Po tygodniowych deliberacjach (rozprawa odbyła się 2 XII) sędzia Hubert Puch oddałik powództwo ZOZ-U ze Świdnika, odwołującego się od wyroku przywracającego dr Kucharzewskiego do pracy. Tak więc młody, szykanowany za swe poglądy polityczne lekarz może powrócić do pracy po ciągnącej się od 9 XI 87 przerwie. Wyrok jest prawomocny i nie podlega zaskarżeniu.

Kara dla ofiar milicyjnej przemocy

9 XII zakończono przewód, a 12 XII Sąd Rej. w Słupsku ogłosił wyrok w sprawie Tadeusza WOŁYŃCA i Roberta DOŁĘGI (nr 44, 46 i 51 INF.). Przypomnijmy: 9 X br milicja wtargnęła na zebranie RKW - pobito i zatrzymano obu oskarżonych, poparzeniu uległy dwie osoby pchnięte przez milicjantów. Obu zatrzymanych oskarżono o czynną napaść na funkcjonariuszy MO i zniesławienie ich. Podczas rozprawy przesłuchano 11 świadków. Sierż. MO D. Iwan zeznał: "Wołyńiec uderzył mnie pięścią w twarz, kopnął w nogę i oblał wrzątkiem nogawkę spodni, a Dołęga ugryzł w kciuk. Nie pamiętam, aby oskarżeni używali wulgarnych słów, natomiast zebrani na klatce schodowej ludzie krzyczeli - gestapowcy, bandyci". Trzech świadków - sąsiadów zeznało, że w dniu tym byli cały czas w domu i niczego nie widzieli i nie słyszeli. Prokurator St. Szlachetka przyznał, iż decyzja którą posłużyli się pracownicy Urzędu Miejskiego K. Zabawa i Z. Grzegorzewski nie była zgodna z przepisami kpa, nie zawierała ani nazwiska, ani adresu mieszkania, w którym miało odbywać się nielegalne zebranie. Uznał, że poparzenie córki gospodyni mieszkania i jej 4-letniego dziecka było zajściem przypadkowym. obrońca oskarżonych, mec. Anna Skowrońska wniosła o uniewinnienie, zwracając uwagę sądu na bezprawność działania funkcjonariuszy i brak dowodów winy.

Sąd Rejonowy w Słupsku skazał Tadeusza WOŁYŃCA na 1,5 roku pozbawienia wolności w zawieszeniu na 3 lata oraz grzywnę 60 tys. zł i 20 tys. nawiazki na budowę szpitala. Roberta DOŁĘGĘ na 1,5 roku ograniczenia wolności z potrąceniem w tym czasie 10% jego poborów na budowę szkoły oraz 60 tys. grzywny i 20 tys. nawiazki na budowę szpitala. Koszty sądowe wyniosły po 12 tys. zł. Ponadto sąd nakazał ogłoszenie wyroku w "Głosie Pomerza".

Przeciwko T. JEDYNAKOWI

Katowice. 7 XII Tadeusz JEDYNAK był wezwany do Prokuratury Rejonowej. Przedstawiono mu uzasadnienie do postanowienia z 8 IK br - oskarżenia z art. 282a §1 kk i art. 54 ust. o zw. zaw. o to, że dostał się na teren kop. Manifest Lipcowy, objął kierownictwo strajkiem nie będąc już pracownikiem kopalni; nawoływał do niepodporządkowania się kierownictwu kopalni, do kontynuowania strajku; zabraniał pracownikom zjazdu na dół w celu zabezpieczenia kopalni. T. Jedynak stwierdził, że zarzuty są tak poważne, iż zeznania może składać tylko w obecności adwokata L. Piotrowskiego. Przekazano termin składania zeznań na 20 XII. 9 XII T. Jedynak dostał wezwanie do kolegium w Jastrzębiu na 16 XII za zorganizowanie wiecu barbórkowego.

Gwido ZLATKES wygrał z MSW

5 XII w Sądzie Wojewódzkim w Warszawie zakończyła się trwająca od 20 X 87 r. batalia Gwido ZLATKESA, który wystąpił o ochronę dóbr osobistych przeciwko MSW. W obecności sędziego Jadwigi Prochorzec zawarto następującą ugodę: "Ministerstwo Spraw Wewnętrznych reprezentowane przez v-prok. Zofię Markiewicz i v-prok. Teresę Cios oraz kpt. Witolda Hruszko przeprasza powoda Gwido Zlatkesa za tryb i formę zatrzymań dokonanych w dniach 4 i 6 maja 1987 r. Strona pozwana zobowiązuje się zapłacić na rzecz Gwido Zlatkesa kwotę 13.500 zł w terminie 14 dni. Powód wnosi o zwrot połowy wpisu. Strony wnoszą o umorzenie postępowania w związku z zawartą ugodą".

Gwido Zlatkes otrzymał z Komendy Gł. MO odpowiedź na skargę z 26 VI br w sprawie warunków zatrzymania w DUSW przy ul. Wilczej i pobicia współtowarzysza z celi. W piśmie podpisanym przez dyr. Biura Prewencji KG MO płk. Próchnowskiego czytamy: "W toku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego uznano słuszność wniesionych w tej kwestii zastrzeżeń. Komendant Główny MO zobowiązał szefa SUSW do surowego ukarania funkcjonariuszy winnych zaniechań ...nie potwierdzono faktów ...pobicia ...K. Gila przez funkcjonariuszy MO ...usiłował (on) dokonać samookaleczenia oraz symulował utratę przytomności ...K. Gil nie wniósł skargi na postępowanie funkcjonariuszy".

21 XI Gwido Zlatkesowi po raz trzeci odmówiono wydania paszportu, tym razem do Bostonu w USA, na zaproszenie do współpracy z Teatrem "Double Edge".

W sądach.

Stalowa Wola. W Rej. Sądzie Pracy odbyła się druga rozprawa o przywrócenie do pracy w Zakł. Metalowych NIMET w Nisku Józefa SUDOŁA, Mariana GRZYBOWSKIEGO, Edwarda GĄSIORKA i Zdzisława SAWICKIEGO, członków Kom. Org. "S", zwolnionych dyscyplinarnie po złożeniu wniosku o rejestrację w sądzie (nr 46 i 51 INF.). Zeznający świadkowie ocenili zwolnionych jako bardzo zdyscyplinowanych pracowników, dobrych fachowców, a J. Sudoła wyróżnili jako najlepszego. Decyzję o zwolnieniu uznali za niefortunną w sytuacji, gdy zakład ma kłopoty z wykonaniem planów. Pełnomocnik zwolnionych mec. Minkiewicz zażądała od dyrektora dokumentów stwierdzających związek Zakładów NIMET z budową ośrodka rekreacyjnego, do której powodowie zostali przeniesieni bezpośrednio przed zwolnieniem. Dyrektor d/s ekonomicznych Urbanik powiedział: "Znajdziemy dokumenty jeśli będą potrzebne". Sąd pod przewodnictwem Stefana Ulanickiego odroczył rozprawę do 21 XII br.

15 XII Sąd Rej. w Stalowej Woli rozpatrzył sprzeciw Teresy SIKORY (nr 50 INF.) przeciwko nakazowi karnemu wydanemu w oparciu o pomówienie funkcjonariuszy, którzy mimo jej protestów usiłowali dokonać rewizji z naruszeniem prawa. Sąd umorzył wyrunkowo nakaz karny na 1 rok o i orzekł grzywnę 25 tys. zł.

Gdańsk. Podczas rozprawy 13 XII w Rej. Sądzie Pracy z powództwa Jana SANECKIEGO, zwolnionego ze Stoczni Rzecznej za zorganizowanie strajku 8 i 9 X br, zawarto ugodę: dyrekcja anulowała zwolnienie dyscyplinarne, zaś powód ma wystąpić o rozwiązanie umowy o pracę za porozumieniem stron (nie sprawdzik się jako spawacz),

Kolegia

Lublin. Przed 11 Listopada powstał w Lublinie 30 osobowy Komitet Obywatelski Obchodów Święta Niepodległości. Trzech jego członków zwrócił się do władz o zezwolenie na manifestację. Odpowiedzią były wezwania do kolegia. Na 12 XII wyznaczono rozprawę Zygmunta LUPINY. Wobec nie przybycia obwinionego i zamknięcia sali rozpraw dla publiczności nie wiadomo czy kolegium odroczone, czy orzeczenie zapadło zaocznie. Dwaj pozostali oskarżeni zostali na grzywny: Tomasz MANKO 13 XII na 35 tys. i 1.500 zł kosztów, a 14 XII student Dariusz KOCUŃ na 45 tys. i 1.500 zł kosztów.

Wrocław. 14 XII kolegium orzekło grzywnę 30 tys. zł, 20 tys. nawiązki i 1.500 zł kosztów wobec Jacka SUCHOROWSKIEGO, członka PPS. Podczas re-

wizji w miejscu pracy skonfiskowano mu 150 egz. "Robotnika". Na kolegium doprowadzono go po 48 godzinach aresztu.

16 XII odbyły się kolegia zatrzymanych podczas manifestacji 13 XII. Doprowadzeni z aresztu studenci AWF Wojciech ZARĘBA i Robert BRZESICKI skazani zostali na grzywny po 25 tys., nawiązki 20 tys. i koszty 1.500 zł. Przy zatrzymaniu na Świdnickiej dotkliwie pobito w "suce" Jacka TRZASKE.

Warszawa. 8 XI odbyło się kolegium II inst. studenta UW Wojciecha SOBOLEWSKIEGO, skazanego w I inst. na 20 tys. grzywny i 1.500 zł kosztów za demonstrację pod ambasadą Rumunii. Orzeczenie utrzymano w mocy, koszty wzrosły o 2.500 zł.

14 XII kolegium orzekło zaocznie wobec studenta UW Marcina MELLERA (nr 27 INF.) 20 tys. zł grzywny i 1.500 kosztów (wiadomości pochodzą z Akademickiej Komisji Interwencji).

Chełmno. 16 XII stanęli przed kolegium Elżbieta MICHALIK i Wojciech LACKOWSKI obwinieni o to, że 1 XI umieścili przy cmentarzu napis: "Zamordowani w majestacie prawa - ks. Jerzy Popiełuszko, Grzegorz Przymyk, Piotr Bartoszcze i inni". Kolegium odroczone dla ustalenia, kto jest właścicielem domu na którym wywieszono transparent.

Bydgoszcz. 16 XII odbyło się kolegium Sławomira DUTKIEWICZA obwinionego z art 228 Ust. o Obowiązku Obronności Kraju za ignorowanie wezwań do RKU. Orzeczone grzywnę 45 tys. zł i 1.500 zł kosztów z zamianę na 45 dni aresztu.

Gryfice. 23 XII ma stanąć przed kolegium Eugeniusz NICZAK, rencista zatrzymany wiosną podczas przewożenia ulotek.

Skergi

Wołomin. Krzysztof OKSIUTA (nr 53 INF.) złożył skargę do Prokuratora Rejonowego na funkcjonariuszy RUSW, którzy 10 XI dokonali rewizji w jego mieszkaniu i zabrali wiele książek wpisując do protokołu "puźło książek". 11 XI po 48 godzinach w areszcie K. Oksiuta został doprowadzony przed kolegium, które poza grzywną orzekło "przepadek przedmiotów". Na pytanie - czego dotyczy, otrzymał jednoznaczna odpowiedź - ulotek zabranych podczas zatrzymania. Tymczasem w odpowiedzi na pismo skierowane do RUSW, domagające się zwrotu książek, znalazło się stwierdzenie "książki skonfiskowano na mocy decyzji kolegium z dn. 11 XI br". Zabrane książki nie miały żadnego związku z postawionym zarzutem, nikt o nich nie mówił podczas rozprawy, a sam obwiniony nie wiedział nic o dokonanej pod jego nieobecność rewizji.

Szczecin. Członkowie Kom. Założycielskiego "S" w Zakł. Remontowo Budowlanym Pomorskiej Akademii Medycznej złożyli w Prokuraturze Generalnej doniesienie karne, w którym wnoszą o wszczęcie postępowania przeciwko funkcjonariuszom WUSW w Szczecinie, którzy wywierają na nich nacisk aby wycofali się z działalności związkowej, grożąc pozbawieniem pracy. 14 XI wezwano ponownie członka Komitetu Jerzego BONDARSKIEGO grożąc mu, że jeśli nie zgodzi się współpracować z SB zostanie zwolniony z pracy i nigdzie już nie znajdzie zatrudnienia.

Zatrzymania, pobicia, rewizje, przesłuchania

Stalowa Wola. 13 XII o godz. 14 odbył się na wydziale M-29 Huty wieś, na którym przemawiali Wiesław TURASZ i Wiesław WOJTAS. O godz. 15⁴⁰ W. Turasz został zatrzymany na ulicy i przewieziony do WUSW w Sandomierzu. Do godz. 18 przesłuchiowano go w sprawie Turbakiewicza.

14 XII zatrzymano Stanisława TKACZA, świadka w sprawie śmierci funk. SB Turbakiewicza. Nie zwolniono go po 48 godzinach, prawdopodobnie dostał sankcję prokuratorską. 15 XII zatrzymano Piotra KULASZĘ, również świadka w tej sprawie.

Szczecin. 15 XII zatrzymano w autobusie Krzysztofa PODGÓRSKIEGO. Współpasażerem powiedziano, że jest niebezpiecznym złodziejem. W komisariacie odebrano mu sporą ilość portowej gazetki "CDN". Przeprowadzono rewizję na jego działkę, znaleziono powielacz, farby, papier. Straszono go zabranieniem działki i wyrzuceniem z pracy w porcie, wręczono wezwanie na kolegium na 29 grudnia.

Opole. 16 XII na dworcu PKP wylegitymowano 5 osób. Zatrzymano Jerzego GOLCZUKA, Zbigniewa CIEŚLIŃSKIEGO i Mariusza JANKIEWICZA.

Płock. 8 XII ok.10 esbeków wtargnęło do prywatnego mieszkania, gdzie było 9 działaczy "S", wśród nich Eliza JADCZAK z KIIIP. Przewieziono ich do WUSW, gdzie grożono kolegiami. Wszystkich zwolniono.

Jastrzębie. 7 XII do domu Leszka ZUBIKA z ZRG przyszło dwu milicjantów i esbek, by rozmawiać z nim o proteście głodowym z 11 XI.

Szczecin. Wezwano na rozmowę ojca Adama ZADWORNEGO, członka KK NZS. Próbowano mu wmówić, że jego syn jest alkoholikiem i narkomanem. Domagano się, by zabronił Adamowi wyjazdów do Warszawy.

Wrocław. 13 XII przeprowadzono rewizje w mieszkaniach Czesława BOROWCZYKA i Roberta KAZIMIERCZAKA.

Gdańsk. 16 XII został zatrzymany na ulicy i pobity w komisariacie pracownik Zarządu Portu Ryszard MINKOWSKI.

Udało się odszukać 15-letniego chłopca bardzo mocno pobitego w komisariacie po łapanie na młodzież w Oliwie 20 XI (nr 51 INF.). Jest nim Janusz CEBULA. Niestety nie ma obdukcji lekarskiej z obrażeń jakie odniósł.

Warszawa. 12 XII w Malborku z pociągu Warszawa-Gdańsk wywleczono studenta UW Krzysztofa MILLERA. Po godzinie został zwolniony.

13 XII bez żadnej przyczyny milicja wylegitymowała w sklepie FOTO trzech studentów AWF: Jarosława NOWICKIEGO, Arnolda HRECHOROWSKIEGO i Jakuba ATYSA. Zabrano im dowody osobiste, po które kazano zgłosić się następnego dnia w Komendzie Stożecznej MO.

Na ulicach i w zakładach pracy

Gdańsk. 9 XII grupa chuliganów wybiła kamieniami wszystkie okna w Komendzie Wojewódzkiej MO. Funkcjonariusze spokojnie obserwowali zajście, nie reagowali, nikogo nie usiłowano zatrzymać.

Warszawa. 13 XII wiec NZS-u na terenie UW odbył się bez przeszkód. ZOMO zaatakowało uczestników wiecu zwołanego pod pomnikiem Kopernika przez PPS i MRKS. Zatrzymano Piotra IKONOWICZA, Adama SZOWIKA oraz Jana TOMASIEWICZA, któremu brutalnie "pomagano" wsiąść do więźniarki. Skopanego i zbitego pałkami Edwarda MIZIKOWSKIEGO ludzie nie pozwolili zatrzymać. ZOMO użyło gazów łzawiących. Zaobserwowano obecność niezidentyfikowanej grupy młodych ludzi rzucających kamieniami.

16 XII spod Rotundy PKO ruszyła grupa z transparentem "Uwolnić Tomasiewicza". Zatrzymany 13 XII Jan TOMASIEWICZ został przekazany przez MO do dyspozycji sądu wojskowego za rzekome uchylanie się od służby wojskowej. Demonstranci przeszli do Pl.Konstytucji malując na ścianach apele o uwolnienie kolegi. Następnie przez 30 min. pikietowali bramę więzienia na Rakowieckiej. Milicja nie reagowała.

Opole. 13 XII po mszy za Ojczyznę zatrzymano m.in. Krzysztofa GALIŃSKIEGO, Zbigniewa CIEŚLIŃSKIEGO i Joachima PAWLICZAKA.

Wrocław. 13 XII w wiecu na ul.Swidnickiej wzięło udział ok.8 tys.osób.

Toruń. 13 XII NZS usiłował zorganizować wiec pod pomnikiem Kopernika. natychmiast po roziwnięciu transparentu zostali zatrzymani: Rafał MASZKOW-

SKI, Maciej ROMANIUK, Cezary WIĘSKI, Rafał KRAJEWSKI, Piotr BIEGALSKI, Artur WISNIEWSKI oraz Piotr NIEDWICH, którego przy zatrzymaniu uderzono pięścią w żołądek.

Śląsk. 13 XII w liceach ogólnokształcących Bytomia Młodzieżowy Ruch Oporu zwołał wiece okolicznościowe.

14 i 15 XII w kopalni Marcel odbyły się masówki w sprawie reaktywowania "S" i warunków pracy. Żądano też wyjaśnienia, czy ośrodek rekreacyjny zwany Bażanciarnią został zbudowany dla dyrekcji, czy dla ludzi pracy.

16 XII przed kopalnią Wujek bez przeszkód odbył się wiec, na którym wystąpili K.Switoń, T.Jędynak, Z.Bujak, J.Smagowicz, A.Słomka, J.Górny, S.Marcińska. MO ukatwiła ludziom przejście od kościoła do tablicy pamiątkowej.

Stalowa Wola. 15 XII około 2 tys. pracowników Huty wzięło udział w wiecu, na którym domagano się przywrócenia do pracy Wiesława WOJTASA.

Represje pracownicze

Gdańsk. Zwolniono z pracy dwu pracowników Stoczni im.Lenina, którzy brali udział w strajku Stoczni Rzecznej "Wisła": Sławomir ADAMSKI został zwolniony dyscyplinarnie, zaś Gerard KREINBRING z 14-dniowym wypowiedzeniem.

Zduńska Wola. W Spółdzielni SPLOT zrzeszającej wiele drobnych zakładów przedsiębiorczych działa Komitet Organizacyjny "S". W listopadzie br przedstawił on prezesowi Spółdzielni 16 postulatów z zastrzeżeniami do pracy zarządu i żądaniami płacowymi. Postawiono również ultimatum: jeśli postulaty zostaną zlekceważone, większość pracowników wystąpi ze Spółdzielni. Odpowiedzią są szykany wobec członków Komitetu. Przewodnicząca Komitetu Org. Henryka SZCZEPAŃSKA (20 lat pracy w jednym zakładzie) została przeniesiona do innego zakładu i to na II zmianę, zawsze pracowała na pierwszej. Na stałe na II zmianę zostały przeniesione Krystyna CIEŚLAK (15 lat pracy), Grażyna KRUSZWIC (17 lat pracy), Jadwiga DĘBECZYK i Grażyna IGNATOWSKA. Szykanowane pracowniczki nie podporządkowały się tym decyzjom w związku z czym mistrz Grzegorz KOWALCZYK otrzymał nagane za "Niedopilnowanie ludzi".

Gentlemen's agreement

W nr 53 INFORMACJI zamieściliśmy niezbyt ścisłą informację o zwolnieniu z pracy przewodniczącego Kom.Organizacyjnego "S" w Fabryce Maszyn Jedwabniczych MAJED w Łodzi Jerzego ARENTA. Obecnie uzyskaliśmy bliższe szczegóły tej sprawy. J.Arent zamierzał zrezygnować z zatrudnienia w Fabryce MAJED i rozpocząć pracę w Zakładach Strzelczyka, gdzie zawarł ustną umowę o przejście na mocy porozumienia stron. MAJED wyraził zgodę. Wręczono mu pismo rozwiązujące umowę o pracę za porozumieniem. Z pismem tym zgłosił się do Zakładów Strzelczyka, tam wycofano się z poprzedniej ustnej obietnicy. Wrócił więc do MAJEDu z prośbą o anulowanie otrzymanego pisma. Tu jednak okazało się, że jego stanowisko pracy zostało zlikwidowane, a etat rozdzielony pomiędzy pozostałych pracowników. W ten sposób J.Arent został bez pracy. Tu można dodać morał: gdy jest się działaczem Solidarności, nie należy liczyć na dżentelmeńskie porozumienie z pracodawcą.

Mamy w tym swój udział

Prokuratura w Toruniu wniosła akt oskarżenia przeciwko Zakładowi Chemii Nieorganicznej POLCHEM o spowodowanie katastrofy ekologicznej w lipcu br. Należy przypuszczać, że do tego kroku walenie przyczyniły się środowiska niezależne. Problem ten omawiano szeroko m.in. na Konferencji Praw Człowieka w Krakowie w sierpniu br.

Z ZSRR do Komisji Interwencji

11 grudnia uczestnicy wiecu w Leningradzie, podczas którego zbierano pieniądze na rzecz ofiar trzęsienia ziemi w Armenii, przekazali Komisji Interwencji i Praworządności podziękowanie za 1 milion złotych przekazany na pomoc Ormianom.

Trwa zbiórka pieniędzy na pomoc dla Armenii. W kopalni węgla kamiennego "1 Maj" członkowie Solidarności zebrali 351 tys.zł. We Wrocławiu RKW zorganizowała 16 XII uliczną zbiórkę na pomoc dla Ormian. Dwuosobowe grupy kwestarzy z opaskami Solidarności stały we wszystkich ruchliwych punktach miasta. Zebrano 512 tys.zł. Ludzie odnosili się do zbierających z ogromną sympatią. Dwóch kwestujących pracowników MPK zatrzymała milicja. Po przewiezieniu do komisariatu i wylegitymowaniu zostali zwolnieni i powrócili na swój punkt zbiórki. W zakładach pracy Wrocławia zebrano 440 tys.zł. W Łodzi RKW przekazała na pomoc Ormianom 50 tys.

Potwierdzenia wpłat

Krajowy Komitet Pomocy Opozycji Demokratycznej w Polsce przy Kongresie Polonii - 3283,74 USD i za pośrednictwem Jerzego Giedroycia - 10.000 USD; Solidarność Instytutu Podstaw Informatyki PAN na zasiłki strajkowe 25.000; J.Zuż. z Warszawy - 5.000; Helcia Gaśnica - 2.000; Dróżka - 5.000; Al Płock - 5.000.

Dziękujemy w imieniu represjonowanych.

Uzupełnienie

W roztrągnięciu pominęliśmy zakończenie pozycji "Na ulicach i w zakładach pracy" ze stron 4 i 5, które powinno brzmieć:

W związku z obchodami rocznicy wprowadzenia stanu wojennego 13 XII w kilku miastach MO dokonała - poza wyżej wymienionymi - kilkugodzinnych zatrzymań. I tak, wg informacji które do nas dotarły we Wrocławiu zatrzymano 3 osoby, w Wałbrzychu 18, w Świdnicy 5 i w Lublinie 3 osoby.